

	22.Haz	29.Haz	Değişim		22.Haz	29.Haz	Değişim
BIST-100 Endeksi	95.852	96.520	% 0,7 ▲	EUR/USD	1,1655	1,1683	% 0,2 ▲
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%19,18	%19,25	7 bp ▲	USD/TL	4,6763	4,5862	-% 1,9 ▼
Türkiye 5 Yıllık CDS	289	290	0 bp ▲	EUR/TL	5,4512	5,3570	-% 1,7 ▼
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	1.088	1.070	-% 1,7 ▼	Altın (USD/ons)	1.268	1.252	-% 1,3 ▼
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%2,90	%2,85	-5 bp ▼	Petrol (USD/varil)	74,6	77,5	% 3,9 ▲

bp: baz puan

Geçtiğimiz hafta, ticaret savaşına yönelik endişeler Çin başta olmak üzere küresel piyasaları baskı altında bıraktı. ABD’de yoğun bir veri gündemi izlenirken, OPEC toplantısında petrol arzını artırmaya yönelik alınan karara karşın arz kesintileri ve ABD’nin diğer ülkelerden de İran’dan petrol ithalatını durdurmasını istemesi petrol fiyatlarının yükselmesine neden oldu. Seçimlerin ardından yurt içi piyasalarda ilk tepki olarak olumlu bir seyir izlendi. Hafta içinde ise yeni ekonomi yönetimi ve uygulanacak politikalara ilişkin belirsizliklerle piyasalarda dalgalanmalar yaşandı. Haziran’da geçici dış ticaret verilerine göre dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına kıyasla daralırken, ekonomik güven endeksi ve imalat PMI zayıf bir görünüm sunmaya devam etti.

Ticaret savaşları endişeleri küresel piyasaları baskı altında tutuyor.

ABD ve ticaret ortakları arasında artan tansiyon küresel piyasalar üzerinde geçtiğimiz hafta da etkili olmaya devam etti. Hafta başında, Trump’ın korumacı ticaret politikalarına daha fazla ağırlık vereceği yönündeki endişeler piyasalarda satış baskısı yaratırken, küresel risk algısını gösteren VIX endeksi son iki ayın en yüksek düzeyine çıktı. Söz konusu endişeler nedeniyle Çin’de Shanghai Bileşik Endeksi Ocak’ta ulaştığı seviyeden %20 gerileyerek ayı piyasasına girdi. Hafta sonuna doğru ise Trump’ın Çinli firmaların ABD’de yapacakları yatırımları kısıtlama konusunda daha ılımlı ifadeler kullanması ile Çin’de yabancı yatırımlara uygulanan sınırlamaların gevşetildiğinin açıklanması piyasaları destekledi. Geçtiğimiz hafta, yuan ABD doları karşısında kayıplarını sürdürürken, dolarının diğer gelişmiş ülke para birimleri karşısındaki değerini gösteren DXY endeksi güçlü seyrini sürdürdü.

ABD’de açıklanan veriler...

Geçen hafta ABD’de yoğun bir veri gündemi izlendi. Daha önce yıllık %2,2 olarak açıklanan ilk çeyrek büyüme oranı nihai olarak %2’ye revize edildi. Bu gelişmede özel tüketim harcamalarında yapılan aşağı yönlü revizyon etkili oldu. Dayanıklı mal siparişleri Mayıs ayında da gerilemeye devam ederken, bekleyen konut satışları artış beklentilerinin aksine bir önceki aya kıyasla geriledi. Haziran’da tüketici güveni gerileyerek 126,4 düzeyinde gerçekleşti. Fed tarafından enflasyon göstergesi olarak yakından takip edilen çekirdek PCE fiyat endeksindeki yıllık artış %2 seviyesine ulaştı.

Petrol fiyatları...

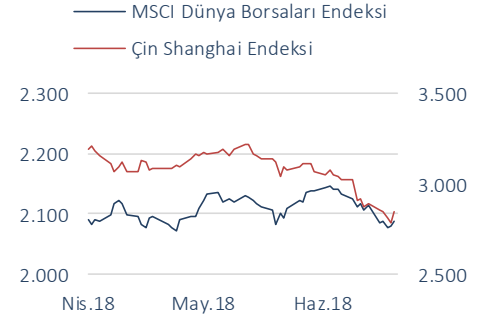
OPEC ve diğer petrol üreticisi ülkelerin petrol arzını artırma yönünde aldığı kararın etkisiyle yönünü aşağı çeviren petrol fiyatları Libya ve Kanada’daki arz kesintileri, ABD ham petrol stoklarının yaklaşık son 2 yılın en hızlı düşüşünü kaydettiğinin açıklanması ile ABD’nin diğer ülkelerden İran’dan yaptıkları petrol ithalatını durdurmasını istemesinin etkisiyle yükseldi. Altın fiyatları ise ABD dolarındaki güçlenme nedeniyle geriliyor. Geçtiğimiz hafta içinde, altın fiyatları 1.245 USD/ons ile 2018’deki en düşük düzeyine indi.

Mayıs’ta dış ticaret açığı 7,8 milyar USD oldu.

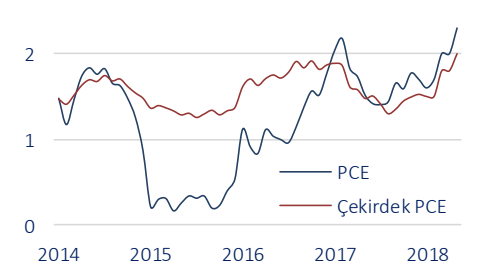
Mayıs’ta yıllık bazda ihracat %5,3 artarak 14,3 milyar USD’ye, ithalat %15,5 yükselerek 22,1 milyar USD’ye çıktı. Böylece dış ticaret açığı yıllık bazda %5,7’lik artışla 7,8 milyar USD oldu. 12 aylık kümülatif dış ticaret açığı ise 87,1 milyar TL ile Haziran 2014’ten bu yana en yüksek seviyesine çıktı ([Dış Ticaret Dengesi Raporumuz](#)).

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı’nın bugün yayınladığı geçici verilere göre Haziran’da ihracat ve ithalat bir önceki yılın Haziran ayına göre sırasıyla %1,2 ve %3,6 oranında geriledi. Dış ticaret açığı da %8,9 oranında daraldı.

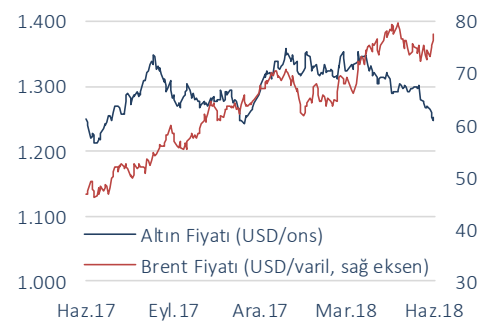
Küresel Borsa Endeksleri

Kişisel Tüketim Harcamaları (PCE) Fiyat Endeksi (yıllık % değişim)

Altın ve Petrol Fiyatları

Kaynak: Datastream

Yurt içinde ekonomik güven endeksi gerilemeye devam ediyor.

Ekonomik güven endeksinde yıl başından bu yana görülen gerileme eğilimi Haziran ayında da devam etti. Endeks bu dönemde aylık bazda %3,3 oranında gerileyerek 90,4 seviyesi ile son 17 ayın en düşük seviyesini kaydetti. Endekste düşüşte, reel kesim güven endeksindeki %3,9'luk gerilemenin yanı sıra perakende sektörü güven endeksindeki %2,8'lik düşüş öne çıktı. **i**

İmalat sanayii Haziran'da da yavaşlamaya devam etti.

İmalat PMI Haziran ayında 46,8 düzeyinde gerçekleşerek sektör faaliyetlerindeki ivme kaybının devam ettiğine işaret etti. Bu dönemde üretim ve yeni siparişlerin endeksi aşağı çektiği görülürken, yeni siparişlerin Mayıs ayına göre yükselerek yavaşlamayı bir miktar hafifletmesi olumlu bir gelişme olarak kaydedildi. Artan üretim maliyetleri nedeniyle enflasyonist baskıların güçlenmesi önümüzdeki döneme ilişkin fiyat gelişmeleri açısından olumsuz bir tablo çizdi.

Kredi derecelendirme kuruluşları Türkiye'ye yönelik açıklamalarda bulundu.

Moody's, Haziran ayı başında izlemeye aldığı Türkiye'nin kredi notuna ilişkin kararında, kurulacak kabinein sürdürülebilir büyümeyi sağlama ve kamunun mali gücünü koruyacak politikaları uygulama kapasitesine ve niyetine odaklanacağını ifade etti.

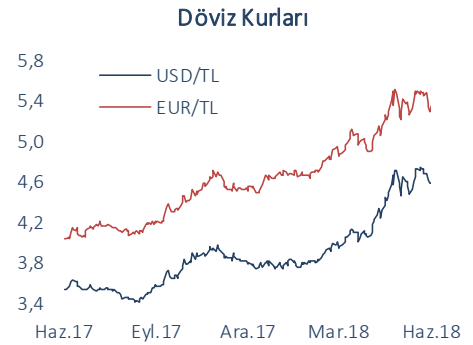
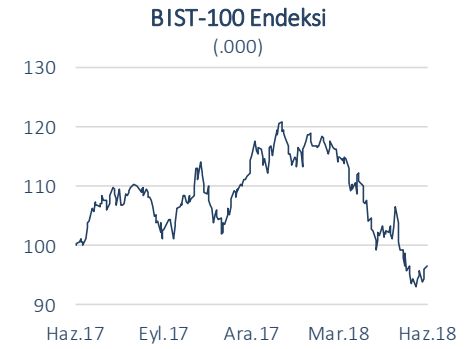
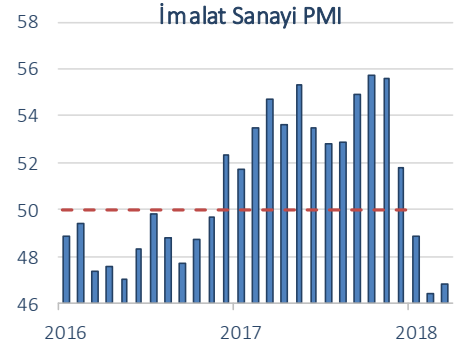
Japon kredi derecelendirme kuruluşu JCR ise seçimler sonrası iç politikada azalan belirsizliğin Türkiye'nin kredi notu için olumlu olduğunu belirtti. JCR, önümüzdeki dönemde ekonomi yönetiminin makroekonomik dengesizlikleri düzeltmeye yönelik atacağı adımların ve reformların yakından izleneceğini ifade etti.

Yurt içi piyasalar seçimin ardından olumlu seyrediyor.

Seçim sonuçlarının ardından haftaya güçlü bir başlangıç yapan yurt içi piyasalar hafta genelinde kabineye ve yeni ekonomik politikalara ilişkin belirsizliklerle dalgalandı. BIST-100 endeksi ilk işlem gününe %3,5'in üzerinde artıda başlarken, haftayı %0,7 yükselişle kapattı. Gösterge tahvilin bileşik faizi haftalık bazda 6 baz puan artarak %19,25 düzeyinde gerçekleşti. TL, ABD doları ve euro karşısında seçim belirsizliğinin ortadan kalkmasından ve OHAL'in sona ereceği beklentisinden destek bularak değer kazandı. USD/TL 4,59, EUR/TL ise 5,36 düzeyinden haftayı tamamladı.

Yeni haftanın gündemi...

Bu hafta ABD'de Perşembe günü yayımlanacak olan Fed tutanakları ile Cuma günü açıklanacak işgücü göstergeleri ve dış ticaret verisi yakından takip edilecek. Yurt içinde ise enflasyon verileri ile yeni ekonomi yönetimine ve uygulanacak politikalara yönelik gelişmeler izlenecek.

Veri Gündemi

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
2 Temmuz	ABD ISM İmalat PMI	Haziran	58,1	58,7
	Euro Alanı İşsizlik Oranı	Mayıs	%8,5	%8,4 (G)
	TR İmalat PMI	Haziran	-	46,8 (G)
3 Temmuz	ABD Fabrika Siparişleri, aylık	Mayıs	-%0,1	-%0,8
	TÜİK Tüketici Enflasyonu, aylık	Haziran	%1,4	%1,6
4 Temmuz	Euro Alanı Birleşik PMI, nihai	Haziran	54,8	54,8
5 Temmuz	ABD ISM Hizmetler PMI	Haziran	58,3	58,6
	ABD ADP Özel Sektör İstihdamı	Haziran	187 bin kişi	178 bin kişi
	Fed Toplantı Tutanakları	Haziran	-	-
6 Temmuz	ABD Tarım Dışı İstihdam	Haziran	195 bin kişi	223 bin kişi
	ABD İşsizlik Oranı	Haziran	%3,8	%3,8
	ABD Ortalama Ücret Artışı, aylık	Haziran	%0,3	%0,3
	ABD Dış Ticaret Dengesi	Mayıs	-43,6 milyar USD	-46,2 milyar USD

(G) Gerçekleşme

Kaynak: Datastream, TÜİK, TCMB

Sektörel Gelişmeler

Yabancı ziyaretçi sayısında artış...

Kültür ve Turizm Bakanlığı verilerine göre, 2018 yılının ilk beş ayında ülkemize gelen yabancı ziyaretçi sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre %30,8 arttı. Bu dönemde Türkiye'ye en fazla ziyaretçi gelen ülke toplamdan aldığı %12,1'lik payla Rusya oldu. Bu ülkeyi Almanya, İran, Gürcistan ve Bulgaristan izledi. Mayıs ayında da turist sayısı %27,3 oranında artarken, en fazla ziyaretçi gelen ülke Rusya oldu.

İnşaat maliyet endeksi Nisan'da yıllık bazda %19,9 oranında arttı.

TÜİK tarafından açıklanan verilere göre, inşaat maliyet endeksi Nisan'da bir önceki aya göre %2, yıllık bazda %19,9 artış kaydetti. Bu dönemde bir önceki yılın aynı dönemine göre %22 artan malzeme endeksinin inşaat maliyetini yukarı çektiği görüldü. Bina inşaatı ve bina dışı yapılar için inşaat maliyeti bir önceki yılın aynı ayına göre sırasıyla %19,3 ve %22,2 oranında yükseldi.

Türkiye'de üretimi yapılmayan ürünlerin gümrük vergisi sıfırlandı.

Resmi Gazete'de yayımlanan düzenlemeye göre, Türkiye'de üretimi yapılmayan ve kimyasal, tekstil, demir-çelik ile elektrik-elektronik ürünlerden oluşan 1.882 ürünün gümrük vergisi sıfırlandı. Sanayicilerin düşük maliyetli hammadde temin edebilmesine olanak sağlayarak uluslararası alanda rekabet güçlerinin artırılmasını hedefleyen ithalat rejimi kararı 1 Temmuz'dan itibaren yürürlüğe girdi.

Çelik sektörü...

2018'in ilk 5 ayında ABD'nin ilave gümrük vergisi uygulamasının yanı sıra maliyet artışlarının ve anti-damping davalarının etkisiyle ihracatı hızlı gerileyen Türk çelik sektörü, ABD'nin diğer ülkelere tanıdığı gümrük muafiyetini Haziran itibarıyla kaldırmamasının ardından toparlanma sinyalleri veriyor. Çelik İhracatçıları Birliği Başkanı (ÇİB) Adnan Aslan, ABD'den alınan siparişlerde artış başladığını ve bu ivmenin gelecek aylarda ihracat rakamlarına yansıtacağına belirtti. ÇİB Başkanı Aslan, Ocak-Mayıs döneminde ihracatta yaşanan kayıpların sene sonu itibarıyla büyük oranda telafi edilebileceğini ifade etti.

i Neden Önemli ?

Ekonomik güven endeksi, tüketici ve üreticilerin genel ekonomik duruma ilişkin değerlendirmelerini, beklenti ve eğilimlerini içeren ve öncü göstergelik taşıyan bir endekstir. Ekonomik güven endeksi, TÜİK tarafından 2007 yılından beri açıklanmaktadır. Endeks, tüketici güven endeksi ve mevsim etkilerinden arındırılmış reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri güven endekslerinin alt endeksleri kullanılarak hesaplanmaktadır. Alt sektörlerin ağırlıkları sırasıyla %20, %40, %30, %5 ve %5'tir. Ekonomik güven endeksinin 100'den büyük olması güvenin ortalamanın üzerinde olduğunu, küçük olması ise ortalamanın altında olduğunu göstermektedir.

Kaynak: Datastream, TÜİK, Kültür ve Turizm Bakanlığı

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Müdür Yardımcısı
erhan.gul@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Ayřim Kalkan
Uzman Yardımcısı
aysim.kalkan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.